

har været med i Arbejdet, kan trænge til nogen Forklaring: Man er i al Almindelighed gaaet ud fra, at Omregningen af Forpagtningsafgifter fra Mark til Kroner vilde kunne afgøres i Mindelighed af de to Parter. Man har nemlig nogen Erfaring i saa Henseende, idet den internationale Kommission den 20. Maj udstedte en Forordning, der angik Huslejeafgifter, og det bestemtes ogsaa, at hvis Lejer og Ejer ikke enedes om en Ordning inden en bestemt Tid, kunde Sagen indankes for Bolignævnet. Nu viste det sig i Praksis, at denne Ret til Indankning for Bolignævnet blev benyttet i meget ringe Udstrækning, og man er derfor gaaet ud fra, at disse Forhold i al Almindelighed vilde blive ordnet i Mindelighed. Jeg maa sige, at jeg ogsaa ved de Besøg, jeg har aflagt paa Domænerne, har faaet Indtrykket af, at det vil være let at ordne Forholdet i Mindelighed med Forpagterne.

I § 1 er der foreslaaet en ensidig Opsigelsesfrist, hvis den ene af Parterne ikke er tilfreds med Nævnets Afgørelse. Denne ensidige Opsigelsesfrist tilstaas Forpagteren. Det vil sige, hvis det ikke er Forpagteren, der har forlangt Omregning. Det kan maaske se lidt mærkeligt ud, at Opsigelsesretten ikke er gensidig, altsaa for begge Parter, men Begrundelsen deraf er, at hvis der ogsaa levnedes Ejeren en Opsigelsesret, vilde denne Sag dermed falde, idet vi har haft Konjunkturstigninger, der gør, at de fleste Forpagtninger, som strækker sig over en længere Aarrække, i dette Øjeblik ligger saadan, at Ejeren vil have Fordel af at opsiges Forpagtningen. Desuden er der et andet Forhold, som gør sig gældende, idet mange Forpagtere, naar de har overtaget en Forpagtning for en længere Aarrække, foretager forskellige Forbedringer ved det forpagtede Omraade, som de først skal høste Frugterne af i de kommende Aar, og man vilde fratage dem disse Frugter, hvis man ogsaa gav Ejeren Opsigelsesret; Frugterne vilde da tilfalde Ejeren. Et andet Forhold, som har gjort sig gældende ved Fastsættelsen af denne Bestemmelse, er, at naar en Forpagter, saaledes som Tilfældet er paa Domænerne, for øvrigt ogsaa paa de grevelige Godser, indgaar en Forpagtning paa en længere Aarrække, — indtil 18 Aar — maa han regne med, at der kan indtræde Konjunkturfald, saaledes at han maaske ved Forpagtningen vil have et Tab. Men der er ogsaa en Chance for, at der kan komme en Konjunkturstigning, som gør, at han kan have Fordel ved den. Men skal han løbe Risikoen for Konjunkturtabet, maa han ogsaa have Fordelen ved Konjunkturstigningen, og da Kon-

junkturerne er steget, mener man, at man maa lade Forpagteren beholde denne Fordel og ikke give Ejeren Ret til Opsigelse.

§ 2 angaar Nævnets Sammensætning. Man har ment, det var rigtigst, at Præsidenten for Landsretten i Sønderborg udnævnte Formanden, som skal være en Dommer. Man kunde ganske vist ogsaa have henlagt denne Rettighed til Justitsministeren, men man har ment, det var tilstrækkelig betryggende, naar Formanden udnævntes af Landsretspræsidenten. De 4 Medlemmer af Udvalget skal vælges af Amtsraadene. Der staar, at de skal være landbrugskyndige. Man er derved gaaet ud fra, at det ganske særlig vil komme til at dreje sig om Forpagtninger af Landejendomme, og det vil vistnok ogsaa blive Tilfældet, idet det i Byerne og med Hensyn til Lokaler kun vil dreje sig om Lagre og Butikker og den Slags Ting, og det for øvrigt med Hensyn til Huslejen er ordnet ved den internationale Kommissions Anordning.

Som jeg nævnte, er man i Lovforslaget gaaet ud fra, at de fleste Forhold vil ordne sig i Mindelighed. Man har derfor ingen Betænkelighed haft ved at tilpligte Amterne at betale Omkostningerne — ellers kunde man maaske sige, at der var nogen Mening i, at Omkostningerne blev betalt af Staten, idet hele Forholdet jo opstaar derved, at der er sket en Grænsesforskydning, hvad Amterne jo ikke kan gøre for.

I § 4 staar der, at der skal tages Hensyn til alle betydende Forhold, og i Slutningen af Paragraffen staar der, at der skal tages Hensyn til Kursen paa det Tidspunkt, da Forpligtelsen angaaende Ydelsen blev indgaaet. Det er jo et Forhold, som ganske særlig maa tages i Betragtning, idet der dog maa regnes med, at der i nogen Maade er taget Hensyn til Markkursen i det Øjeblik, Forpligtelsen blev indgaaet.

I § 5 undtages Rentebankrenter, Domæneamortisationsrenter og Renteskyld. Dette er Forhold, der efter Kommissionens Opfattelse maa ordnes ad international Vej, og man har derfor undtaget dem i dette Lovforslag. Med Hensyn til Aftægtsydelser er der fastsat bestemte Kurser for Omregning, idet man er gaaet ud fra, at der dog maaske i nogen Maade er taget Hensyn til disse Kurser i det Øjeblik, Aftægtsydelserforpligtelsen er indgaaet. Man kan imidlertid ikke være aldeles sikker i dette Forhold, idet der i lang Tid efter, at Marken var sunket ned til en temmelig lav Kurs, dog regnedes med, at dette kun var et forbigaaende Fænomen, og at Markkursen igen